

หลวงพ่อจรัญ รับไพร่แห่งวัดอัมพวัน

พ.อ.หญิง วาสุณี อนันตรพีระ

บทความนี้เขียนขึ้นเพื่อเผยแพร่เกียรติคุณของหลวงพ่อจรัญ ฐิตธัมโม ซึ่งเป็นพระผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ ที่หาได้ยากยิ่งองค์หนึ่งในประเทศไทย อีกทั้งกำลังพลเหล่าทหารช่างจำนวนมาก ไม่น้อย เคยเป็นศิษย์กรรมฐานของท่าน จึงควรได้รับรู้ปฏิปทาของครูบาอาจารย์เพื่อยึดถือเป็นแบบอย่างที่จะปฏิบัติตามซึ่งจะนำความเจริญมาสู่ชีวิต และเพื่อแสดงกตเวทิตาต่อหลวงพ่อในวาระอายุครบ ๘๐ ชันษาในปี ๒๕๕๑ นี้ด้วย

ดูธรรมโพธิ์ใหญ่ในภพ
อิหฺตณฺภกฺกาอาตฺตํ
แก่กัณฺทกัณฺทปํปญฺจกัณฺท
อุณฺโณได้รํเฆวณณน
โพธิ์เมธิงฺกหฺลวงพ่อก่อก่อก่
โอบเอื้ออวยสุขทุกสถาน
อดีตปัจฉิมอันอันน
คืองานเสอนคนพันกรรม
กตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺต
ยึดมั่นหนักหนาจนจน
หฺลวงพ่อก่อก่อก่อก่อก่
ให้สติหน้าปัญญา
๘๐ พรรษาภาทอณฺณพณ
โพธิ์ยงฺกยฺนต้นเดิมก่อก่
ต้นใหม่ก่อก่อก่อก่อก่
สืบสานศรัทธาหฺลวงพ่อก่อก่

วัดอัมพวันซึ่งเป็นวัดเก่าแก่สร้างมานานนับร้อยปี เป็นแหล่งพักพิงจิตใจของคนมากหน้าหลายตา ทั้งในพื้นที่ และต่างพื้นที่ ซึ่งเข้ามาแสวงหาความสงบจากร่มธรรม ซึ่งในยุคสมัยที่หลวงพ่อพระธรรมสิงหบุราจารย์ (จรัญ ฐิตธัมโม) ดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสนั้นท่านได้แผ่บารมีความเมตตา ปกคลุมทั่ววัดอัมพวัน ก่อให้เกิดความสงบร่มเย็นแก่ผู้อาศัยใบนุญของท่าน และผู้ที่แบกความทุกข์มาให้ท่านช่วย แก้ไขผ่อนคลายด้วยการแนะนำสั่งสอนให้ปฏิบัติกรรมฐาน ตามแนวทางสติปัฏฐาน ๔ และเกิดปัญญาหาทางแก้ไขปัญหา ของตัวเองได้ ทำให้รำลึกกันไปจากปากต่อปาก จนมีผู้มารับการอบรมจากทุกสารทิศดังที่เห็นอยู่ในปัจจุบัน

หากเปรียบหลวงพ่อจรัญเป็นต้นโพธิ์ใหญ่ แห่งวัดอัมพวันที่ให้ร่มเงาคุ่มแดดคุ่มฝน และผู้อาศัยใบนุญ หรือลูกศิษย์เป็นเสมือนนกกา ก็จะมีมองภาพชัดขึ้น เพราะ ต้นโพธิ์นั้นมีหน้าที่แผ่กิ่งก้านสาขา ผลิบ่าที่ตกหนาไว้ให้

ร่มาแกลิ่งมีชีวิตทั้งคนและสัตว์ เช่น นกกา เป็นต้น โดยที่ไม่เคยเรียกร้องสิ่งตอบแทนจากใครเลย แม้นกกา มาจับกิ่งจิกตักกันจนไปร่วงก็เฉย บินมาจิกกินลูกโพธิ์ แล้วคายเมล็ดทิ้งเกลื่อนตามโคนต้นก็ไม่ได้ติเตียน หรือ ถึงขนาดบินมาอาศัยร่มาแกแล้วซึ่รด ต้นโพธิ์นั้น ก็ไม่สะดุ้งสะเทือน และไม่เคยโกรธเคืองต่อว่าต่อขาน เลยสักครั้ง ยังคงยืนต้นตระหง่านเป็นที่พักพิงแก่ผู้ที่ต้องการร่มาแกเช่นนี้ชั่วนาตาปี เช่นเดียวกับหลวงพ่อจรัญ ซึ่งทำหน้าที่เป็นครูอาจารย์ ไม่เคยบ่นพรณนาว่า เหนื่อยยากแต่อย่างใด หากแต่ลูกศิษย์หรือผู้ใกล้ชิด ต้องรู้เรื่องคิดเอง ว่าเราได้อาศัยร่มาแกบารมีของท่าน หลบทุกข์หลบปัญหามานานเพียงใด ยามเราอยู่ได้เคย ตอบแทนความดีของท่านบ้างหรือไม่และถ้าไม่เคย เรายังได้หวนทำร้ายท่านด้วยความรู้เท่า หรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์บ้างไหม มีผู้พูดให้ได้ยินว่า **เคยมาปฏิบัติที่ วัดอัมพวันแล้วไม่เห็นได้อะไร** แต่ประโยคเดียวกันนี้เรายังอึดอัดขัดข้องจะแย่งแล้ว ภายหลังได้ฟังคนพูดอีกว่า **เขาเคยปฏิบัติกับหลวงพ่อจรัญมานานแล้วรู้สึกว่ายัง**

ไม่จบ จึงต้องแสวงหาสถานที่ฝึกใหม่ เมื่อพบแล้ว จึงย้อนมาตำหนิถึงเก่า การเรียนอะไรก็ตาม ไม่ว่าจะทางโลกหรือทางธรรมนั้นมันไม่มีวันจบหรอก เพราะชีวิตมีการเคลื่อนไหว เราสามารถเรียนรู้อะไรต่อมิอะไรได้ตลอดเวลา สำหรับในทางธรรมนั้นตราบที่ยังไม่นิพพานก็ไม่มีความจบเช่นกัน ฉะนั้นหากจะบอกว่า ฝึกปฏิบัติแล้วไม่ได้อะไร ปัญหาก็คือที่ว่าผู้พูดต้องการ ได้อะไร เพราะการฝึกสติที่ถูกต้อก็คงได้ตัวสติ นั้นแหละ ขึ้นอยู่กับว่าเราฝึกถูกต้อและจริงใจแค่ไหน มากกว่า หากทำแบบจี้มๆ จ้าๆ สติได้บ้างหลุดบ้าง แล้วจะรู้ตัวใหม่ว่าได้อะไรไป ทางที่ดีอย่าโทษสถานที่ หรือครูบาอาจารย์เลย ควรต้อหันกลับมาดูตัวเอง เหมือนที่หลวงพ่อพร้าสอนเสมอมาว่า **“อย่ามัวไป ดูกิเลสของคนอื่นให้หันมาดูกิเลสของตัวเอง”** ถ้าทำตามทีหลวงพ่อสอนจริงๆ มีหรือจะไม่ได้อะไร อยากบอกว่าผู้เขียนและอีกหลายๆ คนได้ของดีจากคำสอน ของหลวงพ่อกมากมายจนสามารถนำมาทำประโยชน์ให้ตนเองและคนรอบข้างได้มากกว่าที่คาดคิดเสียด้วยซ้ำ

การที่หลวงพ่อฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆ รวมถึงคำสบประมาทของคนบางคนมาได้โดยไม่ถอดใจเสียก่อน แล้วยังสั่งสอนลูกศิษย์ออกไปนับแสนคนไม่ใช่เรื่อง ที่ทุกคนจะทำได้ เพราะต้อใช้ความอดทน และอดกลั้นมากมาย ที่สำคัญต้องมีพื้นฐานของความเมตตากรุณาอย่างเต็มที ผู้ที่มาฝึกที่วัดอัมพวันนั้นมาจากทุกสารทิศ ต่างจริตนิสัยต่างวัยต่างฐานะ การจะสอนให้เข้าใจและนำไปปฏิบัติจนได้ผล ผู้สอนต้อมีบารมีสูง ซึ่งหลวงพ่อจรัญท่านมีคุณสมบัติเช่นนี้อยู่เต็มเปี่ยม กาลเวลาผ่านไปได้พาเอาความแข็งแรง กระฉับกระเฉงไปจากหลวงพ่อมิใช่น้อย ทุกวันนี่ที่เรา ยังเห็นท่านพาสังฆารที่เริ่มร่วงโรยตามวัยลงมาโปรดญาติโยมที่กุฏิได้ทุกวัน วันละ ๒ ครั้งนั้น ต้อนับว่าจิตใจท่านเข้มแข็งมาก ถ้าหากเป็นคนธรรมดา

อย่างเราๆ แล้วต้องตรากตรำทำงานหนักขนาดนี้ หนาวล้าพักผ่อนแทบไม่ได้ ก็คงทรุดกันไปแล้ว หลวงพ่อ ท่านเกรงใจแขกส่วนใหญ่ที่มาจากต่างจังหวัดไกลๆ ท่านรู้ว่าเขาตั้งใจมากราบ ถ้าไม่พบหลวงพ่อก็เสีย เทียบเปล่า หากมองย้อนกลับไปในระยะแรกที่มา ปฏิบัติธรรมที่วัดอัมพวัน เมื่อเดือน ม.ค.๔๑ ช่วงนั้น หลวงพ่อกระฉับกระเฉงมาก ท่านจะมาลงเทศน์โปรด ลูกศิษย์ลูกหาทุกวันพระ ยิ่งถ้ามีคณะมาปฏิบัติธรรม ท่านจะลงมาทำพิธีเปิด - ปิดการอบรมทุกหลักสูตร ยกเว้นติดภารกิจนอกวัด ท่านจะพูดคุยสนุกสนาน แทรกไปในคำสอน ทำให้ผู้ฟังไม่เบื่อ ประโยคไหน มีความหมายดี ๆ ท่านจะเน้นย้ำและพูดเป็นคำ คล้องจองทำให้จำง่าย และทุกคนจำได้ ทุกสิ่งมา เปลี่ยนแปลงไปก็เมื่อปลายปี ๔๔ ที่หลวงพ่อก็เริ่มพูด น้อยลงเรื่อยๆ บางครั้งนั่งเฉยๆ โดยไม่พูด เราจึงไม่ค่อยได้ยินคำสอนเหล่านั้นอีก ถึงมีบ้างก็ประปราย เพราะแพทย์สั่งห้ามใช้เสียง เนื่องจากเกรงว่าจะ กระทบกระเทือนต่อหลอดเลือดของท่าน อย่างไรก็ตาม เรื่องนี้ไม่เป็นอุปสรรคต่อผู้ที่ตั้งใจมาปฏิบัติ แต่กลับ จะทำให้ผู้คนมามากขึ้นกว่าเดิมเสียด้วยซ้ำ คงเป็น

เพราะคุณความดีที่หลวงพ่อดีสงสมมากกว่า ๕๐ ปี จึงทำให้มีการกล่าวถึงวัดอัมพวันในทางที่ดี และมีคน สนใจเพิ่มขึ้นแม้ว่าจะมีตำนานตีเตยนก็คงไม่กี่คน แต่ไม่กี่คนนี้ก็อาจทำให้เสื่อมเสียถึงหลวงพ่อก็ได้ ลูกศิษย์ทุกคนจึงต้องช่วยกันแสดงออกด้วยการ กระทำและคำพูด เพื่อยืนยันว่าหากผู้ใดปฏิบัติตาม แนวสติปัฏฐาน ๔ ซึ่งองค์พระบรมศาสดาได้วาง แนวทางไว้ สิ่งที่เราจะต้องได้แน่นอนนั่นคือสติ ซึ่ง เมื่อฝึกไปเรื่อยๆ แล้วเหตุปัจจัยของผู้ใดถึงพร้อมก็ ย่อมเกิดปัญญาที่จะแก้ไขปัญหของตนได้แน่นอน เราทั้งหลายเป็นผู้มาอาศัยไปบุญของหลวงพ่อก็เปรียบ เสมือนนกกาอาศัยร่มเงาแห่งต้นโพธิ์ใหญ่ สิ่งที่ดีควร กระทำคืออย่าจิกตีกันให้กระทบกระเทือนจนกิ่งก้าน หรือใบร่วงหล่น อย่าชี้รดจนต้นโพธิ์เปราะเปื้อนหรือ อย่างน้อยเมื่อบินจากไปอย่าทำลายกัน ต้นโพธิ์จะได้ยังคงเหลือใบไว้ป้องกันคนอื่นต่อไป หากใบร่วง โกร่นเหลือแต่กิ่งก้าน ต้นไม้ใหญ่เพียงใดก็ไร้ประโยชน์ รังแต่จะยืนต้นตายเท่านั้น

ทั้งหมดที่เขียนมา เพื่อเตือนสติคนที่ประพฤติ เช่นนกกาที่ไม่เห็นคุณค่าของร่มไม้ที่ให้ร่มเงา ปกป้อง แดดฝนและภัยอันตรายต่างๆ **อย่าลืมนึกว่าตัณหา นั้น เป็นเครื่องหมายของคนดี** เราถามตัวเองซิว่าได้ทำ อะไรตอบแทนหลวงพ่อบ้าง หากตอบตัวเองได้ว่าทำ แล้วด้วยการประพฤติปฏิบัติตามคำสอนของท่าน และเป็นคนดี ก็น่าจะเพียงพอ ผู้เขียนเชื่อแน่ว่าหลวงพ่อก็คงต้องภาคภูมิใจกับสิ่งที่เราทำ **ท่านพูดเสมอว่า หากจะตอบแทนครูบาอาจารย์ให้ทำตอนที่ท่านเหล่านั้น ยังมีชีวิตอยู่** ไม่จำเป็นต้องมารับใช้หลวงพ่อกลิ้งชิต ไม่จำเป็นต้องมากราบทุกวัน เพียงแต่ทุกคนตั้งใจ ปฏิบัติตามที่ท่านสอน ที่ไหน เวลาใด ท่านสามารถ รับรู้ความดีนั้นได้ตลอดเวลา นั่นก็เท่ากับตอบแทน หลวงพ่อดีที่สุดแล้ว

สังขารของผู้ที่อายุ ๘๐ ปี ย่อมเสื่อมลงไป เป็นธรรมดา จากที่เคยเดินเห็นได้รวดเร็วก็เริ่มช้าลง หลังที่ตรงก็เริ่มค้อม และเมื่อถึงวาระหนึ่งซึ่งเรียวยแรง ถดถอย แม้จะเดินก็ยังเหนื่อย จึงทำให้หลวงพ่อดี จำเป็นต้องอาศัยเครื่องทุ่นแรง เช่น รถกอล์ฟที่นำท่าน จากกุฏิไปยังศาลา หรือที่ต่างๆ ทั้งนี้เพื่อลดความ เหน็ดเหนื่อย และช่วยให้หลวงพ่อดีสามารถลงมาโปรด ญาติโยมได้ หรือนำท่านสำรวจความเป็นไปในวัดบ้าง หลวงพ่อดีจะได้สบายใจ ได้เปิดหูเปิดตา ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา หลวงพ่อดีทำหน้าที่ของครูผู้สอนอย่างไม่ เคยหยุดหรือขาดลาเลย ท่านสอนแม้กระทั่งความ เปลี่ยนแปลงของสังขาร โดยข้อคิดของท่านเองเป็น ตัวอย่าง เราผู้เป็นลูกศิษย์เห็นแล้วควรพิจารณาตามไป แล้วจะเห็นความไม่เที่ยงเห็นความเสื่อมของสังขาร เห็นอนิจจัง อันเป็นสังขารที่ทุกชีวิตต้องประสบ

วันนี้ต้นโพธิ์ใหญ่ยังคงแผ่กิ่งก้านสาขาออกงาม ปกคลุมทั่ววัดอัมพวัน ให้ร่มเงาแก่ผู้คนที่อยู่อาศัย และเป็นที่พักพิงแห่งผุ่่นกกากอยู่ แต่หากวันหน้าเริ่ม ร่วงโรย จะยังมีโพธิ์ต้นใหม่ที่งอกงามขึ้นมา เพื่อสืบสาน ปณิธานของหลวงพ่อดีหรือไม่ ก็ขอฝากคำถามนี้ไว้ให้ ทุกคนกลับไปคิด

ท่านใดที่ต้องการรักษาพระพุทธศาสนาด้วยเห็น เป็นสิ่งที่ดีงาม เป็นหลักยึดเหนี่ยวจิตใจของคนใน สังคมให้ยึดมั่นกับความถูกต้อง ก็ควรร่วมกันเดิน ตามรอยเท้าของหลวงพ่อดีในการสร้างคน ด้วยวิธี **ปลูกคน ให้ดี สักคนให้เป็นงาน** โดยเริ่มที่ตัวเราเองต้อง ดีก่อน ดีจากความซื่อสัตย์ ดีจากการนึกถึงแต่ ตัวเองและพวกพ้อง ที่สำคัญต้องดีจากการยึดมั่นว่าตัว ตนของเราดีกว่าคนอื่น เหนือกว่าคนอื่น จึงจะทำให้ เราเปิดตาเปิดใจรับฟังความคิดเห็นจากคนภายนอก และนำกลับมาปรับปรุงตนเอง เพื่อให้เหมาะสมกับ การเป็นผู้นำทางความคิดของผู้ที่เราจะแนะนำ สักสอนต่อไป

หลวงพ่อดีคือต้นแบบที่ดีของศิษย์ นับ เป็นบุคคลที่หาได้ยากในยุคนี้ หากใครคิดจะสืบสาน ปณิธานของหลวงพ่อดีก็ต้องฝึกฝนตนเองให้มาก โดยเฉพาะความเมตตาอันเป็นรากฐานที่ทำให้เรารู้จัก นึกถึงคนอื่นมากกว่าตัวเอง รวมถึงความอดทน อดกลั้นกับปัญหาอุปสรรคที่มากกระทบอยู่ตลอดเวลา

การรู้จักใช้หลักของพรหมวิหาร ๔ จึงจะทำให้ เป็นผู้นำที่ดีได้อย่างแท้จริง เช่นเดียวกับที่หลวงพ่อดี ประพฤติปฏิบัติอยู่ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงวันนี้ ฉันทันใจ ว่ามีคนจำนวนไม่น้อยที่คิดเช่นเดียวกับที่ฉันคิด และ หลายคนอาจลงมือทำแล้วด้วย ก็ขออนุโมทนากับท่าน เหล่านั้น สังคมยังต้องการความช่วยเหลืออีกมาก โดยเฉพาะการสร้างจิตสำนึกดีๆ ให้เกิดกับผู้คน ในสังคม เรามาช่วยสานต่องานของหลวงพ่อดีกันเถิด และนั่นคือของขวัญที่ดีที่สุดที่เราทุกคนจะมอบให้กับ หลวงพ่อดีในวันเกิดปีต่อไป

สำหรับในปีที่หลวงพ่อดีอายุครบ ๘๐ ปีนี้ ขอถวาย ข้อเขียนชิ้นนี้เป็นอาจาริยบูชาและแทนคำปวารณาว่า ลูกพร้อมกับเพื่อนร่วมอุดมการณ์ ซึ่งทุกคนเป็นศิษย์ ของหลวงพ่อดีจะดำเนินรอยตามการทำงานของหลวงพ่อดี เพื่อช่วยกันรักษาพระพุทธศาสนาให้ยืนยงคงอยู่คู่ ประเทศไทยเช่นเดียวกับการสืบเผ่าพันธุ์ของต้นโพธิ์ แห่งวัดอัมพวันฉะนั้น